

VEOSEKINDLUSTUSE TINGIMUSED

Käesolevad tingimused moodustavad ühe osa BTA Kindlustusega¹, registrikoodiga 11223507, (edaspidi "BTA") sõlmitud kindlustuslepingust, milles kindlustatud esemeks on kindlustuslepingus kokkulepitud tingimustel transporditav, ladustatav või muul moel käsitletav vallasasi (edaspidi "veos") ja/või veosega seotud kindlustusvõtja varalised huvid. Antud tingimustes reguleerimata küsimustes juhitud pooled kindlustuspoliisist (edaspidi "poliis"), võlaõigusseadusest ja muudest õigusaktidest.

1. KINDLUSTATUD ESE

1.1. Kindlustatud ese on kindlustuslepingus määratletud veos, mida transporditakse maismaa-, mere-, sisevee- või õhustranspordiliigi veovahendiga või liigutatakse, ladustatakse või käsitletakse muul moel kindlustuslepingus kokkulepitud tingimustel.

1.2. Kindlustatud esemeks võivad olla ka kindlustusvõtja sellised veosega seotud varalised huvid nagu näiteks veose vedamisega seotud transpordi- ja kindlustuskulu, veose päästmis-, edasitoimetamis- või utiliseermiskulu ja muud rahalised nõuded, mille tasumise eest vastutab kindlustusvõtja, kui see on kindlustuslepingus eraldi kokku lepitud või tuleneb poliisile märgitud tingimustest.

1.3. Kindlustatud esemeks ei ole veos, mille asukoht alates kindlustuskaitse algusest kuni kindlustusjuhtumi toimumiseni ei ole muutunud. Veose asukoha muutmiseks ei loeta veose transportimist esialgses hoiustamiskohas enne esimesele transpordivahendile pealelaadimise algust.

1.4. Kindlustatud esemeks ei ole sularaha, väärtpaberid, võlakirjad, dokumendid aktsiisimärgid, margid; inimesed, loomad, taimed, doonororganid, surnud; kunstiteosed, antikvaarsed esemed, väärismetallid ja –kivid ning nendest valmistatud tooted; panga- ja telefonikaardid ning muud maksevahendid; relvad, salakaup; õigusliku aluseta kindlustusvõtja omanduses või valduses olev veos; veos, mille omamine või valdamine on kindlustusvõtjal veose lähte-, transiit- või sihtriigi seadusega keelatud; veos, mille võõrandamiseks puuduvad kindlustusvõtjal vajalikud load ja litsentsid; veos, mille suhtes puudub kindlustusvõtjal kindlustuslepingu sõlmimisel kindlustushuvi.

¹ Ärinimega: BTA apdrošināšanas akciju sabiedrība Eesti filiaal

2. KINDLUSTUSVÕTJA JA KINDLUSTATUD ISIK

2.1. Kindlustusvõtja on isik, kes sõlmib BTA-ga kindlustuslepingu ja kellel lasub BTA-le kindlustusmaksete tasumise kohustus.

2.2. Kindlustatud isik on kindlustusvõtja või kindlustuslepingus nimeliselt määratletud või määratlemata kolmas isik, kellega seotud kindlustusriski on kindlustatud. Eeldatakse, et kindlustatud on kindlustusvõtjaga seotud kindlustusriski.

2.3. Juhul kui kindlustusjuhtumi toimumisel puudub kindlustusvõtjal kindlustatud veose suhtes kindlustushuvi, on kindlustusleping sõlmitud sellise kolmanda isiku (kindlustatud isik) kasuks, kes kindlustusjuhtumi toimumise hetkel omab kindlustatud veose suhtes kindlustushuvi.

2.4. Käesolevates tingimustes ja teistes kindlustuslepingu dokumentides sätestatud kindlustusvõtja õigused ja kohustused, samuti välistused kehtivad samaaegselt ka kindlustatud isiku isiku suhtes ka siis, kui kindlustatud isik on nimeliselt määratletud või määratletama kolmas isik, välja arvatud need õigused ja kohustused, mis on iseloomulikud üksnes kindlustusvõtjale (näiteks kindlustusmakse tasumine, kindlustuslepingu sõlmimise avalduses tõese ja täieliku informatsiooni esitamine, kindlustusperioodi lõppemisel tegeliku veoste arvu ja väärtuse deklareerimine). Kindlustusvõtja mis tahes kindlustuslepingus nimetatud kohustuse täitmata jätmine või mittenõuetekohane täitmine toob kindlustatud isiku suhtes kaasa samu õiguslikke tagajärgi, mis kaasneks kindlustusvõtjale, kui kindlustusjuhtumi toimumise ajal omaks kindlustusvõtja veose suhtes kindlustushuvi.

2.5. Veosekindluse klauslites (*Institute Cargo Clauses*) ja teistes sarnastes tingimustes mõistetakse veose kindlustuslepingu tähenduses „Assured” (kindlustatu) all isikut, kel on kindlustusjuhtumi toimumise hetkel veose suhtes olemas kindlustushuvi ja kes samaaegselt kohustub täitma kindlustuslepingus sätestatud kindlustusvõtja kohustusi.

3. KINDLUSTUSLEPINGU VORMID

3.1. Ühekordne veosekindlustusleping on kindlustusleping, mis sõlmitakse poliisil märgitud ühe veose kindlustamiseks. Ühekordse veosekindlustuslepingu puhul algab kindlustusperiood poliisile märgitud kuupäevast ning lõpeb kindlustustingimustes ja veosekindlustuse klauslites (*Institute Cargo Clauses*) sätestatud kindlustuskaitse lõppemisega või BTA kindlustusvastutuse lõppemisega või poliisile märgitud tingimustel, sõltuvalt sellest, mis toimub varem. Kindlustuskaitse veosele algab veosekindlustuse klauslites, kindlustuslepingus või

poliisil sätestatud tingimustel, kuid mitte varem, kui poliisile märgitud kuupäevast.

3.2. Mitmekordne veosekindlustusleping on kindlustusleping, mis sõlmitakse ühel poliisil märgitud enama kui ühe samaaegselt või järjestikku transporditava veose kindlustamiseks. Mitmekordse veosekindlustuslepingu puhul on kindlustatud kõik kindlustuslepinguga määratletud veosed, mille suhtes algab kindlustuskaitse veoste kindlustusperioodi sees veosekindlustuse klauslites, kindlustuslepingus või poliisil sätestatud tingimustel. Kindluskaitse iga veose suhtes lõpeb kindlustustingimustes ja veosekindlustuse klauslites (*Institute Cargo Clauses*) sätestatud kindlustuskaitse lõppemise või BTA kindlustusvastutuse lõppemisega või poliisil märgitud tingimustel, sõltuvalt sellest, mis toimub varem.

3.3. Ühe- ja mitmekordse veosekindlustuslepingu võib sõlmida koguriskikindlustuse kindlustuslepinguna, määratletud riskide kindlustuslepinguna või segariskikindlustuse kindlustuslepinguna.

3.3.1. Koguriskikindlustuse kindlustuskokkuleppe (nt *Institute Cargo Clauses A*) puhul on veos kindlustatud mistahes ootamatu ja ettenägematu kahjustumise, kaotsimineku või hävimise suhtes, välja arvatud kindlustustingimuste p 4.3, veosekindlustuse klauslites (s.h *Institute Cargo Clauses A*) või mujal kindlustuslepingus välistatud juhtumid (välistatud juhtumid ei ole kindlustusjuhtumid ja nende korral ei ole kindlustusandjal kunagi hüvitamise kohustust).

3.3.2. Määratletud riskide kindlustuskokkuleppe (nt *Institute Cargo Clauses C*) puhul on veos kindlustatud ootamatu ja ettenägematu kahjustumise, kaotsimineku või hävimise suhtes, mis on otseselt põhjustatud ühest või mitmest kindlustatud riskist, välja arvatud kindlustustustingimuste p 4.3, veosekindlustuse klauslites (sh *Institute Cargo Clauses C*) või mujal kindlustuslepingus välistatud juhtumid (välistatud juhtumid ei ole kindlustusjuhtumid ja nende korral ei ole kindlustusandjal kunagi hüvitamise kohustust). Poliisil võib kokku leppida veose täiendavate riskide vastu kindlustamise (nt *Theft, Pilferage and Non Delivery Clauses*). Samuti võib poliisil kokku leppida ühe või mitme kindlustuslepingus kokkulepitud kindlustusrisi välistamise kas osaliselt, täielikult või teatud perioodiks või tingimustel.

3.3.3. Segariskikindlustuse kindlustuskokkuleppe (nt *Timber Trade Federation Clauses*) puhul on osa veosest kindlustatud koguriskikindlustuse ja osa veosest määratletud riskide kindlustuskokkuleppena. Vastav osa veosest allub koguriski- ja määratletud riskide kindlustuskokkuleppe põhimõttele.

4. KINDLUSTUSJUHTUM

4.1. Kindlustusjuhtum on kindlustusterritooriumil kindlustuskaitse kehtimise ajal kindlustusriskist otseselt põhjustatud veose ootamatu ja ettenägematu kahjustumine, kaotsimineku või

hävimine, millega kaasneb kindlustatud isikule kindlustuslepingus nimetatud varaline kahju.

4.2. Koguriskikindlustuse kindlustuskokkuleppe puhul ei pea kindlustatud isik välja selgitama veose kahjustumise, kaotsimineku või hävimise põhjustanud riski. Määratletud riskide kindlustuskokkuleppe puhul peab kindlustatud isik tõendama, et veose kahjustumise, kaotsimineku või hävimise põhjustas kindlustuslepingus sätestatud risk.

4.3. Veosekindlustuse kindlustusjuhtumiks ei ole ning hüvitamisele ei kuulu:

4.3.1. kaotsimineku, kahjustumise või kulud, mis tekitati otseselt või kaudselt kindlustusvõtja või tema esindajate tahtliku õigusvastase tegevuse või raske hooletusega;

4.3.2. veose tavapärane leke, tavapärane kaalu või mahu kaotus või tavapärane kulumine ja rebenemine;

4.3.3. kaotsimineku, kahjustumise või kulud, mis on põhjustatud veose ebapiisavast või sobimatust pakendamisest või vedamiseks ettevalmistamisest (näiteks vead veose kaubaalustele paigutamisel, veose laadimisel, koorma koostamisel, veose kinnitamisel ja sidumisel), kui selline pakkimine või ettevalmistamine:

4.3.3.1. viidi läbi kindlustusvõtja või tema esindajate poolt, või

4.3.3.2. viidi läbi enne veose kindlustuskaitse algust; "pakendamise" all mõistetakse ka kauba vedamiskindlalt paigutamine ja kinnitamine konteinerisse või kaubaruumi;

4.3.4. kaotsimineku, kahjustumise või kulud, mis on põhjustatud veosele omasest veast või defektist või veose loomupärasest omadusest (näiteks kiiresti rikneva kauba kvaliteedi langus);

4.3.5. kaotsimineku, kahjustumise või kulud, mis on põhjustatud viivitusest (hilinemisest). Viivitusest põhjustatud kahjustumine, kaotsimineku või kulud ei kuulu hüvitamisele isegi juhul, kui viivitus (hilinemise) tulenes kindlustusrisi realiseerumisest;

4.3.6. kaotsimineku, kahjustumise või kulud, mis on põhjustatud ekspedeerijate, vedajate, laopidajate, laeva omanike, laeva juhtide, prahtijate või operaatorite maksejõuetusest või finantskohustuste mittetäitmisest;

4.3.7. veose või selle osa sihilik kahjustamine või hävitamine (vandalismi akt) mis tahes isiku või isikute poolt. Nimetatud välistust ei rakendata koguriskikindlustuse kindlustuslepingule.

4.3.8. kaotsimineku, kahjustumise või kulud, mis tulenevad laeva meresõidukõlbmatusest või mittesobivusest, kui kindlustusvõtja või tema töötajad ja esindajad olid veose lastimise ajal laeva sellisest meresõidukõlbmatusest või mittesobivusest teadlikud või pidi olema teadlikud;

4.3.9. kaotsimine, kahjustumine või kulud, mis tulenevad konteineri või veost vedava sõiduki mittesobivusest veose ohutuks transportimiseks, kui laadimine konteinerisse või sõidukisse;

4.3.9.1. viidi läbi enne veose kindlustuskaitse algust, või

4.3.9.2. viidi läbi kindlustusvõtja või tema esindajate poolt ja nad olid või pidid olema teadlikud konteineri või veoki sellisest mittesobivusest;

4.3.10. kaotsimine, kahjustumine või kulud, mis on põhjustatud sõjast, kodusõjast, revolutsioonist, relvastatud vastuhakust, riigipöördest, erakorralisest seiskorrast, tsiviilrahutusest jt samalaadsetest sündmustest; samuti sundvõõrandamisest, hõivamisest, konfiskeerimisest, pantimisest, arestimisest, tõkestamisest või kinnipidamisest (välja arvatud "piraatlus" koguriskikindlustuse kindlustuskokkuleppe puhul), samuti eelnimetatud tegevuste või nende katsete tagajärgedest; samuti mahajäetud miinidest, torpeedodest, pommidest või teistest sõjarelvadest;

4.3.11. kaotsimine, kahjustumine või kulud, mis on põhjustatud või tulenevad streikijatest või töökohtadele mittelubatud töölistest või isikutest, kes osalevad töölisrahutustes, mässudes või tsiviilrahutustes; samuti mis tahes terrorismiaktist, mis on toime pandud või mis on seotud mis tahes isiku või organisatsiooniga, kelle tegevus on suunatud jõu ja vägivallega mis tahes riigi või valitsuse vastu eesmärgiga teostada riigipööre või seda riiki ja valitsust mõjutada; samuti isikutest, kes tegutsevad poliitilistel, ideoloogilistel või religioossetel motiividel;

4.3.12. kaotsimine, kahjustumine või kulud, mis on otseselt või kaudselt põhjustatud või tulenevad mis tahes relvast või seadmest, mis töötab aatomi või tuuma lõhustamise ja/või liitmise printsiibil või mõnel muul analoogilisel reaktsioonil või radioaktiivsel jõul või ainel;

4.3.13. kaotsimine, kahjustumine või kulud, mis tekkisid enne kindlustuskaitse algust või pärast kindlustuskaitse lõppemist või BTA vastutuse lõppemist või väljaspool poliisil märgitud kindlustusterritooriumi;

4.3.14. kaotsimine, kahjustumine või kulud, mis on põhjustatud kahjurite või näriliste poolt;

4.3.15. kaotsimine, kahjustumine või kulud, mis tulenevad veose seletamatust puudujäägist või kaotsiminekest. Veose seletamatu puudujäägi või kaotsiminekesta on tegemist, kui puudujääk või kaotsimine ilmneb suletatud ja vigastamata pakendi ja/või plommide korral või kui veosel, sõidukil, konteineril, laohoonel või muul kauba hoiuruumil puuduvad jäljed veose

varguse toimumise kohta; samuti muudel juhtudel, kui veose kaotsimine on seletamatu;

4.3.16. kaotsimine, kahjustumine või kulud, mis on põhjustatud asjaolust, millest kindlustusvõtja või tema esindaja oli teadlik või pidi olema teadlik enne kindlustuslepingu sõlmimist või kindlustuskaitse algust;

4.3.17. sellised rahalised nõuded nagu leppetrahv, intress, viivis, turuosa kaotus, mittevaraline kahju, kahju äriplaani luhtumisest, lepingu ülesütlemisest tulenevad nõuded jt nõuded, mis ei ole seotud otsese varalise kahjuga;

4.3.18. ühe ja sama kindlustuslepinguga kaetud isikute omavahelised nõuded; samuti kahju, mis kuulub hüvitamisele kohustusliku või sundkindlustuse alusel või kui kahju on hüvitatud kolmanda isiku poolt;

4.3.19. kaotsimine, kahjustumine või kulud, mis on põhjustatud temperatuurist, õhuniiskusest või nende muutumisest, välja arvatud juhul, kui veose transportimine või hoidmine toimus tehnilistele nõuetele vastava termohaagise või – seadmega ja temperatuuri või õhuniiskuse muutumise põhjustas mis tahes põhjusel termoagregaadi või – seadme seiskumine kindlustuskaitse ajal vähemalt 24 järjestikuseks tunniks;

4.3.20. kaotsimine, kahjustumine või kulud, mis on seotud keskkonnakahju või selle likvideerimisega;

4.3.21. veose elektroonilise süsteemi või elektri - või arvutisüsteemi mis tahes rikke või tarkvara rikke või häirega seotud või sellest põhjustatud kahju, kui puuduvad jäljed kindlustuskaitse ajal veose pakendi või konteineri mehaanilise vigastamise kohta, välja arvatud juhul, kui kindlustusvõtja esitab tõendid laeva või muu sõiduki või konteineri mingi välise objektiga kokkupõrke kohta kindlustuskaitse ajal ja on ilmne, et nimetatud vigastamine või kokkupõrge põhjustas märgitud rikke või häire;

4.3.22. kahju, mis tuleneb kelmusest (näiteks veose kindlustusvõtjalt väljapetmine kolmandate isikute poolt), välja arvatud juhul, kui kelmus pandi toime vedaja, ekspedeerija, transpordikorraldaja, laopidaja või muu kaubakäsitlusteenust osutava isiku suhtes, kes ei ole võrdsustatav kindlustusvõtjaga.

5. BTA VABANEMINE KINDLUSTUSLEPINGU TÄITMISE KOHUSTUSEST

5.1. BTA vabaneb osaliselt või täielikult kindlustuslepingu täitmise kohustusest, kui:

5.1.1. kindlustusvõtja tekitab kahju tahtlikult või raske hooletusega;

5.1.2. kindlustusvõtja on rikkunud oluliselt riskiasjaolude muutumisest teatamise kohustust;

5.1.3. kindlustusvõtja esitab BTA-le kahju toimumise asjaolude ja/või kahju suuruse osas teadlikult valeandmeid;

5.1.4. kindlustusvõtja rikkus tahtlikult või raskest hooletusest vähemalt ühte kindlustuslepingus sätestatud kohustust ja kohustuse rikkumine omas mõju kahju tekkimisele või kahju suurusele või BTA täitmise kohustuse ulatuse kindlakstegemisele;

5.1.5. kindlustusvõtja või tema esindaja tekitas kahju alkoholijoobes, narkootikumide või psühhotroopsete ainete mõju all või keeldus vahetult pärast kahju tekkimist joobe tuvastamisest.

5.1.6. kindlustusvõtja pani veose vöörandamise, valdamise, käitlemise, käsitlemise, vedamise või muu tegevuse või tegevusetusega või sellega seoses toime väär- või kuriteo või rikkus muul viisil õigusaktidega kehtestatud korda ja selline tegevus, tegevusetus või rikkumine omas mõju kahju tekkimisele või kahju suurusele või BTA täitmise kohustuse ulatuse kindlakstegemisele.

6. KINDLUSTUSLEPING

6.1. Kindlustusleping sõlmitakse kindlustusandja ja kindlustusvõtja vahel kirjalikus või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

6.2. Kindlustuslepingu sõlmimist tõendab poliis. Kindlustusvõtja taotluse alusel võib kindlustusandja mitmekordse veosekindlustuslepingu puhul väljastada kindlustuslepingu olemasolu tõendamiseks eesti- või ingliskeelse kindlustussertifikaadi.

6.3. Kindlustuslepingu dokumendid on kindlustuslepingu sõlmimise avaldus, veosekindlustuse tingimused, kindlustuspakkumus (kui on koostatud), poliis, kindlustussertifikaat (kui on koostatud), poliisil sätestatud veosekindlustuse klauslid, eriklauslid ja eritingimused.

6.4. Veosekindlustuse klausliteks võivad olla *Institute Cargo Clauses A, B ja C, Institute War and Strikes Clauses, Institute Timber Trade Federation Clause, Institute Bulk Oil Clause* jt kindlustusriski ja –kaitse ulatust määratlevad klauslid. Eriklausliteks võivad olla *Institute Classification Clause, Institute Cyber Attack Exclusion Clause* jt kindlustusriski ja –kaitse ulatust piiravad klauslid.

6.5. Vastuolude korral veosekindlustuse tingimuste ja veosekindlustuse klauslite või eriklauslite vahel lähtutakse klauslite ingliskeelsest originaaltekstist. Vastuolude korral veosekindlustuse klauslite ja eriklauslite või eritingimuste vahel kehtivad poliisile ja kindlustuspakkumuses märgitud eritingimused, seejärel eriklauslid ja veosekindlustuse klauslid. Olenemata veosekindlustuse tingimustes, klauslites

või eriklauslites või –tingimustes sätestatust kuulub kogu kindlustuslepingu osas kohaldamisele Eesti Vabariigi õigus ja kohtualluvus.

6.6. Kindlustuslepinguga kohustub kindlustusandja kindlustusjuhtumi toimumisel maksma kokkulepitud rahasumma ühekordselt või osadena või täitma lepingu muul kokkulepitud viisil (kindlustusandja täitmise kohustus). Kindlustusvõtja kohustub tasuma kindlustusandjale kindlustusmakseid.

6.7. Kindlustusmakse suurus ja tasumise kord sätestatakse kindlustuspoliisil. Kindlustusvõtja kohustub tasuma kindlustusmakse poliisil märgitud kuupäevaks sõltumata sellest, kas talle on arve esitatud või mitte.

6.8. Kindlustusmakse suuruse arvestuse aluseks on kokkulepitud protsent (%) (tariif) kindlustatud veose või veoste kindlustussummast. Kindlustuslepingus fikseeritud minimaalse kindlustusmakse all mõistetakse kindlustusmakset, mida ei tagastata kindlustusvõtjale, kui kindlustusperioodi jooksul osutub tegelik veoste kindlustussumma prognoositust väiksemaks.

6.9. Kui kindlustusvõtja on tasunud kokkulepitust väiksema kindlustusmakse, ei ole kindlustusmakse tasutud ja selle tagajärjeks on lepingu mittejäostamine, lõppemine ja kindlustuskaitse puudumine.

6.10. Poliisi kaotamise või hävimise korral on kindlustusvõtjal õigus nõuda enda kulul poliisi dublikaadi väljastamist.

6.11. Viimasena väljastatud poliis muudab kehtetuks kõik seda kindlustuslepingut tõendavad varem väljastatud poliisid.

6.12. Kui kindlustusvõtja tasub jooksva kindlustusperioodi kohta väljastatud poliisi alusel kindlustusmakse, loevad pooled seda kindlustusvõtja nõustumiseks poliisiga. Kui poliis erineb kindlustuspakkumusest, loetakse kehtivaks ja õigeks poliisil olevad andmed ja kokkulepped.

6.13. BTA-l on õigus ühekordse kindlustuslepingu puhul kindlustuslepingust viivitamatult taganeda ja mitmekordse kindlustuslepingu puhul 7 (seitsme) päevase etteteatamistähtajaga kindlustusleping üles öelda, kui selgub, et kindlustusvõtja on esitanud kindlustuslepingu sõlmimisel ebaõiget või puudulikku informatsiooni kindlustatud eseme või muude asjaolude kohta, mis oleksid mõjutanud kindlustusandja otsust antud kindlustusleping sõlmida.

6.14. BTA-l on õigus kindlustusleping etteteatamistähtaega järgimata üles öelda või lepingust taganeda, kui selgub, et kindlustusrisk on suurenenud ning BTA-d ei ole sellest nõuetekohaselt teavitatud või BTA ei ole andnud nõusolekut suurenenud riskiga kindlustuslepingu jätkamiseks või BTA ja kindlustusvõtja ei ole jõudnud kokkuleppele suurenenud riskiga kindlustuslepingu muutmise tingimuste ja lisa kindlustusmakse suuruse osas.

6.15. Kui kindlustusmakse või esimene makse ei ole kindlustuslepingus ette nähtud tähtjaks kindlustusandja arveldusarvele laekunud, peatub kindlustuslepinguga ette nähtud kindlustuskaitse

sellest momendist, millal kindlustusmaks või esimene osamakse laekuma pidi. Kindlustuslepingu peatumise ajal toimunud juhtumeid ei loeta kindlustusjuhtumiteks. Kui kindlustusmaks või selle esimene sissemakse ei ole sooritatud 14 (neljateistkümne) päeva jooksul arvates kindlustuslepingu sõlmimise päevast, loetakse leping eelpool antud aja möödudes lõpetatuks.

6.16. Kindlustuslepingu ülesütle misel kohustub kindlustusvõtja 10 päeva jooksul deklareerima kindlustuslepingu kestuse ajal kindlustatud veoste tegeliku kindlustussumma. Tagastamisele või juurdemaksmisele kuuluva kindlustusmaks osa suurus arvutatakse välja kindlustuslepingu kestuse ajal kindlustatud veoste tegeliku kindlustussumma ja kokkulepitud tariifi (% kindlustatud veoste kindlustussummast) alusel. Kindlustusmaks tagastamise korral on kindlustusandjal õigus kindlustusandja asjaajamiskuludeks arvestada 15% poliisile märgitud kogu kindlustusmaksest. Juhul, kui kindlustusleping öeldakse üles pärast kindlustusjuhtumi toimumist, siis on kindlustusandjal õigus tasaarvestada oma kindlustuslepingu täitmise kohustusega kindlustusvõtja poolt tasumata kindlustusmaks osa.

6.17. Kindlustuslepingust taganemise korral tagastab kindlustusandja kindlustusvõtjale tasutud kindlustusmaks, millest on maha arvatud kindlustusandja asjaajamiskuluna 15% aastasest kindlustusmaksest.

7. KINDLUSTUSPERIOOD JA KINDLUSTUSKAITSE

7.1. Kindlustusperiood on ajavahemik, mis algab ja lõpeb kindlustuslepingus kokkulepitud tähtajal ja tingimustel. Kindlustuskaitse kindlustatud veose suhtes algab ja lõpeb veosekindlustuse klauslites (*Institute Cargo Clauses*) sätestatud korras. BTA ja kindlustusvõtja võivad kindlustuslepingus kindlustuskaitse tähtaega kokkuleppeliselt laiendada või kitsendada, märkides poliisile vastava kaubakäsitlusprotseduuri või sündmuse või tähtpäeva, millest alates või millega lõppedes algab ja lõpeb kindlustuskaitse kindlustatud veose suhtes.

7.2. Ühekordse veosekindlustuslepingu puhul algab kindlustusperiood poliisile märgitud kuupäevast ning lõpeb kindlustustingimustes ja veosekindlustuse klauslites (*Institute Cargo Clauses*) sätestatud kindlustuskaitse lõppemisega või BTA kindlustusvastutuse lõppemisega või poliisile märgitud tingimustel, sõltuvalt sellest, mis toimub varem. Kindlustuskaitse veosele algab veosekindlustuse klauslites, kindlustuslepingus või poliisil sätestatud tingimustel, kuid mitte varem, kui poliisile märgitud kuupäevast.

7.3. Mitmekordse veosekindlustuslepingu puhul on kindlustatud kõik kindlustuslepinguga määratletud veosed, mille suhtes algab kindlustuskaitse veoste kindlustusperioodi sees veosekindlustuse klauslites, kindlustuslepingus või poliisil sätestatud tingimustel. Kindlustuskaitse iga veose suhtes lõpeb

kindlustustingimustes ja veosekindlustuse klauslites (*Institute Cargo Clauses*) sätestatud kindlustuskaitse lõppemisega või BTA kindlustusvastutuse lõppemisega või poliisil märgitud tingimustel, sõltuvalt sellest, mis toimub varem.

7.4. Sõja- ja streigiriskide klausleid (*Institute War and Strikes Clauses*) sisaldava kindlustuslepingu puhul lõpeb kindlustuskaitse 7 (seitsme) päeva möödudes ja streigiriskide kaitse 48 (neljakümne kaheksa) tunni möödudes alates hetkest, kui BTA on esitanud vastava teate kindlustusvõtjale.

7.5. Kindlustatud veose lähte- või sihtpunktis ladustamisele või tavapärasest veose marsruudist erinevale vaheladustamisele laieneb kindlustuskaitse üksnes juhul, kui selles on poliisil eraldi kokku lepitud, ladustamisperiood ei ületa 30 kalendripäeva ja kindlustusvõtja tagab kindlustuslepinguga ladustamiskohale esitatud tehniliste- ja turvanõuete täitmise.

8. KINDLUSTUSTERRITOORIUM

8.1. BTA-l on hüvitamise kohustus ainult poliisil märgitud kohas, marsruudil, riikides või regioonid toimunud kindlustusjuhtumi korral.

8.2. Mitte mingil juhul ei kehti kindlustatud veose suhtes kindlustuskaitse järgmistes riikides: Afganistan, Armeenia, Azerbaidžan, Bangladesh, Bhutan, Burma, Gruusia (k.a Abhaasia ja Põhja-Osseetia), Kambodža, Kosovo, Kuuba, Iraan, Iraak, Kasahstan, Kuveit, Kõrgõstan, Liibanon, Mongoolia, Nepaal, Põhja-Korea, Pakistan, Iisrael, Venemaa Tšetšeenia, Dagestani ja Põhja-Kaukaasia piirkonnad, Tadžikistan, Tiibet, Turkmenistan, Usbekistan, Jeemen, Zinbabve või muu riik, mille suhtes on rakendatud ÜRO poolt kaubanduskeeld. Eelnimetatud välistus kehtib ka juhul, kui poliisil on kindlustusterritooriumiks märgitud "kogu maailm" või regioon, kus eelnimetatud riik asub.

9. KINDLUSTUSVÄÄRTUS, KINDLUSTUS-SUMMA JA HÜVITISPIIR

9.1. Veose kindlustusväär tuseks loetakse selle harilikku väärtust (turuhind) lähtekohas kindlustuskaitse tähtaja alguses.

9.2. Kui kindlustatud veos on müügilepingu esemeks, siis sõltuvalt müügilepingus kokkulepitud tarnetingimusest (Incoterms 2000 vms) võib veose kindlustusväär tuse sisaldada ka transpordi- ja kindlustuskulusid (näiteks CIF). Kui kindlustuslepingus ei ole märgitud tarneklauslit, siis loetakse veose kindlustusväär tuseks veose „EXW-lähtekoht“ müügi hind (harilik väärtus lähtekohas kindlustuskaitse tähtaja alguses).

9.3. Kindlustusvõtja taotlusel võib veose kindlustusväär tust suurendada veo- ja kindlustuskulude võrra, kui tarnetingimuse kohaselt ei sisaldu veose müügi hinnas veo- ja kindlustuskulud (näiteks EXW, FCA). Kindlustusvõtja taotlusel võib veose kindlustusväär tust lisaks veo- ja kindlustuskuludele suurendada täiendavalt 10%

võrra tingliku kasumiosa katteks. Kokkulepe kindlustusväärtuse suurendamise kohta peab olema märgitud poliisile.

9.4. Veose maksimaalne kindlustusväärtus on veose harilik väärtus (turuhind) lähtekohas kindlustuskaitse tähtaja alguses, millele lisanduvad veo- ja kindlustuskulud ning 10% tingliku kasumiosa katteks, kui nii on poliisil kokku lepitud, kuid mitte rohkem kui on veose müügihind koos veo- ja kindlustuskuludega müügilepingu dokumentide kohaselt, millele lisandub kokkuleppe korral ka 10% tingliku kasumiosa suurus.

9.5. Müügilepingu alusel müüjalt ostjale tarnitava veose kindlustusväärtuseks on veose müügilepingus, -arves jt –dokumentides märgitud hind, mida võib kindlustusvõtja taotluse alusel suurendada punktis 9.3 sätestatud korras. Juhul kui müügilepingus, -arves jt –dokumentides märgitud hind ilma veo- ja kindlustuskuludeta erineb veose harilikust väärtusest (turuhinnast) lähtekohas kindlustuskaitse tähtaja alguses, rakendatakse vastavalt üle- ja alakindlustuse põhimõtteid.

9.6. Veose kindlustussumma on kindlustuslepingus kokkulepitud rahasumma, mis on BTA lepingust tuleneva täitmise kohustuse ülempiiriks ühe kindlustatud veose kohta. Veose kindlustussumma peab võrduma veose kindlustusväärtusega. Mitmekordse veosekindlustuslepingu puhul on kindlustussumma kindlustusperioodi kohta kindlustuslepingus kokkulepitud rahasumma, mis on BTA lepingust tuleneva täitmise kohustuse ülempiiriks kõigi kindlustusperioodil kindlustatud veoste kohta. BTA-l on õigus määrata kindlustuslepingus kindlustussumma ka kindlustusjuhtumi, transpordivahendi või ladustamiskoha kohta.

9.7. Hüvitispiir on kindlustuslepingus kokkulepitud kindlustushüvitise ülempiir. See on suurim väljamakstav summa kindlustusjuhtumi, veose, sõiduki, ladustamise või perioodi kohta, sõltuvalt sellest, kuidas on kindlustuslepingus kokku lepitud, sealjuures jäävad alakindlustust puudutavad tingimused kehtima. Hüvitispiiriga kindlustamises on kokku lepitud siis, kui kindlustuslepingusse on tehtud sellekohane märg.

10. OMAVASTUTUS

10.1. Omavastutus on iga kindlustusjuhtumi korral kindlustuslepingus sätestatud osa kahjust, mida BTA ei hüvita. Mitut samal ajal, samas kohas ja samast põhjusest tingitud kahju loetakse üheks kindlustusjuhtumiks.

10.2. Kindlustuslepingus võib kokku leppida erineva suurusega omavastutuse kohaldamises veose vedamisele erinevate transpordiliigi veovahenditega, ladustamisele või muul moel veose käsitlemisele.

11. KINDLUSTUSRISK JA KINDLUSTUSJUHTUMI VÕIMALIKKUSE SUURENEMINE

11.1. Kindlustusrisk on veose ootamatu ja ettenägematu kahjustumise, kaotsimineku või hävimise oht, mille suhtes on kindlustusleping sõlmitud. Punktis 4.3 sätestatud ohud, veosekindlustuse klauslites (s.h *Institute Cargo Clauses A*) või mujal kindlustuslepingus välistatud juhtumid ei ole kindlustusriskid ega kindlustusjuhtumid ja nende korral ei ole kindlustusandjal kunagi hüvitamise kohustust.

11.2. Kindlustusvõtja ei või pärast lepingu sõlmimist BTA nõusolekuta suurendada kindlustusrisiki ega lubada selle suurendamist isikute poolt, kelle eest ta vastutab. Kindlustusrisiki suurendav on asjaolu, mis suurendab kindlustusjuhtumi toimumise tõenäosust või tekkiva kahju suurust.

11.3. Kindlustusvõtja peab kindlustusrisiki suurenemisest viivitamatult BTA-le teatama.

11.4. Kindlustusrisiki suurendavateks asjaoludeks loetakse muuhulgas: veose või pakendi andmete (näit. kohtade arv, markeering, tehnilised andmed, täiskoorem, osakoorem) muutumine; veose võõrandamine kindlustuslepingu sõlmimise avalduses märgitust erinevale isikule; veose müügilepingu tingimuste (näiteks tarneklausli) muutumine; veose lähtekoha, sihtkoha, marsruudi, veovahendi liigi või veovahendi, vahe- või ümberladustamiskoha, lähte- või sihtpunktis ladustamise kestuse või muu kokkulepitud kaubakäsitlusreeglite muutumine; vedaja, ekspedeerija või muu kaubakäsitlusteenuse osutaja muutumine või nende vastutuskindlustuslepingu kindlustuskatte vähenemine; valve- või turvameetmete nõrgenemine; kindlustuslepingus sätestatud tehniliste- või ohutusnõuete täitmata jätmine; veo- või ekspedeerimisettevõtte makseraskuste ilmnemine; veovahendi kindlustustingimustele mittevastamine.

11.5. Kui kindlustusvõtja rikub riskiasjaoludest teatamise kohustust või riskisuurendusest hoidumise kohustust, vabaneb BTA kas osaliselt või täielikult kindlustuslepingu täitmise kohustusest, sõltuvalt sellest, kui suurt mõju avaldas kindlustusrisiki suurenemine kindlustusjuhtumi toimumisele.

11.6. BTA-l on õigus suurenenud kindlustusrisiki korral öelda viivitamatult kindlustusleping üles või nõuda kindlustusvõtjalt täiendavate turvameetmete rakendamist ja/või suurendada kindlustuskaitse jätkamiseks kindlustusmakset.

12. KINDLUSTUSVÕTJA KOHUSTUSED

12.1. Kindlustusvõtja on kindlustuslepingu sõlmimisel kohustatud:

12.1.1. esitama BTA-le kindlustusrisiki hindamiseks täieliku ja tõese informatsiooni, vastates BTA kindlustuslepingu sõlmimise avalduses kõikidele esitatud küsimustele ja lisades juurde muud talle teadaolevat kindlustusrisiki hindamiseks tähtsust omavad asjaolud;

12.1.2. võimaldama BTA nõudmisel kindlustatav veos üle vaadata ja esitada olulised veodokumendid.

12.2. Kindlustusvõtja on kindlustusperioodi jooksul kohustatud:

12.2.1. selgitama kindlustuslepingust tulenevaid õigusi ja kohustusi isikutele, kes on kindlustusvõtjaga võrdsustatud, kellel on või kellele läheb üle kindlustatud veose suhtes kindlustushuvi, samuti veo-, ekspedeerimis-, ladustamis- või muu kindlustatud veose suhtes teenuseid osutavatele isikutele selles osas, mis omab tähtsust kindlustuslepingus sätestatud tehniliste tingimuste täitmist või on veose turvalisuse ja ohutusmeetmete huvides muul viisil kasulik ja vajalik teenuse osutajale teatada;

12.2.2. pakendama ja valmistama veose ette sellisel määral ja viisil, et oleks tagatud veose ohutu transportimine, tõstmine, ladustamine ja muu kaubakäsitlusprotseduuri teostamine; kinnitama ja siduma veose õigusaktides ja juhendites sätestatud korras (näiteks Teede- ja sideministri 28. septembri 2000. a määrus nr 81 "Autoveol veose laadimise ja kinnitamise eeskiri");

12.2.3. sõlmima kindlustatud veose suhtes veo-, ekspedeerimis-, ladustamis- või muu sarnase lepingu üksnes vastavat tegevuslitsentsi või -luba omava majanduslikult kindla ja hea renomeega professionaalse ettevõttega; nõudma nimetatud ettevõttelt kindlustatud veosega seotud teenuse osutamise või töö tegemisega kaasneva lepingulise tsiviilvastutuskindlustuse olemasolu; tegema mõistlikke pingutusi nimetatud vastutuskindlustuslepingu olemasolu ja kehtivuse kontrollimiseks (näit. nõudma poliisi, saatma päringuid vastutuskindlustusseltsi jms);

12.2.4. hoolt kandma selle eest, et veose veesõidukiga vedamisel vastaks laev:

12.2.4.1. poliisile märgitud klassifikatsiooni klausli (Institute Classification Clause) redaktsioonis esitatud nõuetele ja

12.2.4.2. ISM (International Safety Management) Code tingimustele või on laeva omanikele või operaatoritele väljastatud ISM Code Document of Compliance tunnistus;

12.2.5. hoolt kandma selle eest, et veose autoveo korral oleks veos kogu veo ajal juhi jälgimise all või valvatavas parklas ning autojuhi öise puhkamise ajal kasutaks vedaja valvega parklat või kasutaks IRU (International Road Transport Union) poolt soovitatud parklaid;

12.2.6. hoolt kandma selle eest, et veose ladustamise ajal on veos turvaettevõtte/palgalise valvuri pideva valve all, et ladustamiskohas oleks täidetud kõik

tuleohutusnõuded ja et veose hoidmisel väljaspool laohoonet, oleks ladustamiskoht piiratud aiaga ning varustatud turvaettevõttesse väljundit omava valvesignalisatsiooni ja -kaameraga;

12.2.7. andma vähemalt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis vedajale, ekspedeerijale, laopidajale jt asjaomastele isikutele vajalikku informatsiooni veose ohutuks transportimiseks, hoidmiseks või sellega ümberkäimiseks (näiteks termohaagisega vedamise nõue, vajalik temperatuuri ja niiskuse tase, termohaagises õhu liikumist tagava koorma koostamise nõue, veose kinnitamise või täiendava kinnitamise vajadus, osakoormana vedamise keeld, veosele muu kauba pealeladamise keeld, ümberladamise või vaheladustamise keeld, veose ohutu tõstmise või muu kaubakäitlusprotseduuri juhised jms);

12.2.8. kõrgendatud varguse ja röövimise riskiga veoste (s.h alkohoolsed joogid, tubakatooted, elektroonikaseadmed, kodumasinad, koduelektroonika, arvutustehnika ja tarkvara, hinnalised riideesemed ja jalanõud, muud hinnalised ja/või kergesti turustatavad kaubad) puhul nõudma ekspedeerijalt ja vedajalt metallist kaubaruumiga transpordivahendi kasutamist;

12.2.9. veose esimesele vedajale, ekspedeerijale, ladustajale või muu kaubakäsitlusteenuse osutajale veost üle andes kontrollima saatedokumentides kaubakohtade arvu, markeeringu ja numeratsiooni kohta tehtud kirjete õigsust, kontrollima kauba vastu võtnud isiku esindusõiguse olemasolu, märkima kauba vastu võtnud isiku tuvastamist võimaldavad andmed veose saatedokumentide saatja eksemplarile; võtma kauba vastu võtnud isikult kirjalikus vormis kinnituse kauba vastuvõtmise kohta;

12.2.10. veose vastuvõtmisel vedajalt, ekspedeerijalt, ladustajalt või muu kaubakäsitlusteenuse osutajalt kontrollima viivitamatult konteineri või muu kaubaruumi plommide või tõkendite seisukorda ja numbrite vastavust veose saatedokumentidele, samuti veose ja selle pakendi välist seisukorda ning kaubakohtade arvu, markeeringu ja numeratsiooni kohta tehtud kirjete õigsust; veose või pakendi kahjustumise või veose puudujäägi avastamisel tegema vastavasisulise märkuse veose saatedokumentidesse;

12.2.11. täitma kõikide kindlustuslepinguga seotud riikide - lähte-, transiit- ja sihtkoha riikide -, õigusaktides, samuti rahvusvahelistes konventsioonides ning muudes kokkulepetes sätestatud nõudeid (sh rahvusvaheline kaubandustava ja -praktika):

näiteks varustama vedajat nõutekohaste kaubadokumentide ja litsentsidega, tagama kauba pealelaadimise, kinnitamise, mahalaadimise ja vedajalt vastuvõtmise, esitama ettenähtud vormis ja korras vedajale või transpordikorraldajale kahjuteade ja kahjunõue, teavitama juhtumist politseid või päästemeetrit, registreerima nõutekohaselt liiklusõnnetuse jne;

12.2.12. hoolitsema igakülgset selle eest, oleks tagatud BTA regressiõiguse maksmapanek isiku vastu, kes kahju põhjustas või kes kannab kahju toimumise eest vastutust (vedaja, ekspedeerija, laopidaja jms), s.h veo-, ekspedeerimis- või muu sarnase lepingulise suhte tõendamiseks selle piisav dokumenteerimine (e-kirjavahetus, faks), veose üleandmise ja vastuvõtmise dokumenteerimine, õigeaegne nõutekohase kahjuavalduse esitamine kahju põhjustajale või kahju eest vastutajale, kahju olemasolu, toimumise aja ja suuruse tõendamine, veose eest vastutaval isikul kehtiva ja piisava vastutuskindlustuslepingu olemasolu kontrollimine, nõudeõiguse loovutamine BTA-le, kolmandatele isikutele nõudeõiguse loovutamise keeld.

12.3. Kindlustusvõtja on kindlustusjuhtumi toimumisel kohustatud:

12.3.1. võtma viivitamata tarvitusele abinõud kindlustatud veose päästmiseks, kahju ärahoidmiseks või vähendamiseks;

12.3.2. liiklusõnnetuse korral vormistama juhtumi kooskõlas õigusaktide nõuetega; vargusest, ärandamisest, röövimisest, vandalismist, tulekahjust ja muudest õigusvastastest sündmustest tuleb viivitamatult teatada pädevale ametkonnale (politsei, päästemeet vms);

12.3.3. teatama BTA-le viivitamatult kindlustusjuhtumist ja täitma täpselt BTA-lt saadud juhiseid;

12.3.4. tunnistajate juuresolekul dokumenteerima kahjujuhtumi asjaolud ja selle põhjused ning kahju suuruse kindlakstegemist võimaldavad andmed iseseisvalt, kui BTA-le ei ole õnnestunud viivitamata juhtumist teatada ja kui juhtumi dokumenteerimata jätmine võib põhjustada kahjukäsitlemiseks vajalike tõendite puudumise või võib kahjustada BTA regressiõigust, või kui BTA-lt ei ole tulnud korraldust hoida kindlustusjuhtumi toimumiskoht puutumatusena kuni BTA esindajate saabumiseni. Kindlustusvõtja võib tellida kindlustusjuhtumi dokumenteerimise rahvusvaheliselt tunnustatud ja hinnatud erialaekspertidelt, kui see on kahju suurust ja iseloomu arvestades otstarbekas ja selleks tehtavad kulutused vajalikud.

12.3.5. võimaldama BTA-l kahjustunud veos kindlustusjuhtumi järgses seisus üle vaadata. Kindlustusvõtjal on keelatud BTA nõusolekuta kahjustunud veost võõrandada, parandada, asendada või utiliseerida või selle valdust kolmandale isikule üle anda.

12.3.6. esitama BTA-le kõik enda valduses oleva teabe ja dokumendid kahju tekkimise põhjuste ja kahju suuruse kohta. Kindlustusvõtjal on kindlustusjuhtumi toimumise tõendamise kohustus.

12.3.7. esitama BTA-le esimesel võimalusel või BTA poolt määratud tähtajaks, kuid mitte hiljem kui ühe aasta jooksul kõik dokumendid ja informatsiooni, mis on vajalik kindlustusjuhtumi käsitlemiseks, BTA kindlustuslepingulise kohustuse täitmiseks ja BTA regressiõiguse tagamiseks. Nimetatud dokumentide ja informatsiooni hulka kuuluvad muuhulgas:

12.3.7.1. kindlustuspoliis koos lisadega;

12.3.7.2. kahjuteade ja juhtumi lühikirjeldus;

12.3.7.3. veose müügilepingu dokumendid (tellimus, pakkumus, müügileping, müügiarve, panga akreditiiv või inkasso, maksekorraldus, pakkelehed (packing list), deklaratsioonid, load ja litsentsid jms);

12.3.7.4. veose transpordikorralduse dokumendid (tellimus, pakkumus, leping, veose saatedokument (CMR, BL, AWB jms), veoarve, panga maksekorraldus jms);

12.3.7.5. kindlustusjuhtumi toimumise tõendid (politsei, pääste- või tolliameti vms asutuse õiend, märkused veose saatedokumentis, fotod, autojuhi seletuskiri, transpordikorraldaja või ladustaja kahjuteade, sündmuskohal koostatud kahju- või ekspertiisiakt jms);

12.3.7.6. kahju suurust tõendavad dokumendid (märkused veose saatedokumentis, fotod, transpordikorraldaja omaksvõtt, kaubaarve, pakkelehed, kahju- või ekspertiisiakt jms);

12.3.7.7. kahju vähendamiseks või ärahoidmiseks tehtud kulude dokumendid;

12.3.7.8. BTA regressiõiguse tagamiseks tehtud toimingute tõendid (vt p 12.2.12);

12.3.7.9. kindlustusvõtja poolsete kindlustuslepinguliste kohustuste täitmise tõendid;

12.3.7.10. täidetud kahju hüvitamise avaldus koos juhtumi asjaolude täpse kirjeldusega;

12.3.7.11. muu BTA poolt nõutud dokumendid ja informatsioon.

12.3.8. viivitamata teavitama BTA-d, kui kahju hüvitab osaliselt või täielikult kolmas isik;

12.3.9. esitama täpse ja tõese informatsiooni kindlustusjuhtumi toimumise asjaolude ja kahju suuruse ning kahju eest vastutava isiku kohta; viivitamata teavitama BTA-d, kui BTA

kindlustuslepingulise kohustuse täitmine võiks kindlustusvõtjale või kolmandale isikule põhjustada õigustamatult kasu saamist (alusetut rikastumist);

12.3.10. täitma täpselt BTA poolt esitatud nõudmisi ja juhiseid kahjukäsitluse käigus.

12.4. Kindlustusvõtja on kindlustushüvitise väljamaksmise järgselt kohustatud:

12.4.1. viivitamata teavitama BTA-d kirjalikus või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis kadunud, varastatud või röövitud veose või selle osa leidmisest;

12.4.2. veose või selle osa leidmisel ja selle üle valduse saamisel viivitamata, kuid mitte hiljem kui 10 päeva jooksul:

12.4.2.1. tagastama saadud kindlustushüvitis või leitud veose osale vastav osa BTA-le või

12.4.2.2. üle andma leitud veos või selle osa BTA-le.

Kui leitud veose või selle osa väärtus on kahjustumise või kaotsimineku tõttu vähenenud, on kindlustusvõtjal õigus BTA-le tagastatavat hüvitist vähendada BTA poolt aktsepteeritud summa osas.

12.4.3. viivitamata teavitama BTA-d kahju hüvitamisest kolmanda isiku, s.h. vedaja või ekspedeerija või nende vastutuskindlustuse kindlustusandja või liikluskindlustuse kindlustusandja poolt;

12.4.4. viivitamata tagastama BTA-le hüvitise osa, mis ulatuses sai kindlustusvõtja õigustamatult kasu (alusetult rikastus) kindlustusjuhtumi toimumise ja BTA lepingulise kohustuse täitmise tõttu.

12.5. Kindlustusvõtja on kindlustusperioodi lõppemisel kohustatud:

12.5.1. esitama mitmekordse veosekindlustuslepingu puhul BTA-le hiljemalt 30 (kolmekümne) päeva jooksul aruande kindlustuskaitse all olnud veoste arvu, kindlustusväärtuse ja -summa kohta;

12.5.2. tasuma 30 (kolmekümne) päeva jooksul kindlustusmakse lisamakse, mis tuleneb kindlustuskaitse all olnud veoste kindlustusväärtuse ja -summa suurenemist võrreldes kindlustusavalduses deklareerituga ja poliisil märgituga.

13. BTA KOHUSTUSED JA ÕIGUSED KINDLUSTUSLEPINGU SÖLMIMISEL JA KAHJU KÄSITLEMISEL

13.1. Kindlustuslepingu sõlmimise käigus on BTA kindlustusvõtja nõudmisel kohustatud kindlustusvõtjale tutvustama poliisile märgitud tingimusi ja klausleid ning selgitama nende sisu. Kindlustusvõtja poolt poliisi allkirjastamisega, kindlustusmakse tasumisega või muu tahteavalduse tegemisega, millest nähtub kindlustusvõtja soov olla lepinguga seotud, kinnitab kindlustusvõtja, et on teadlik kõikide poliisile märgitud tingimuste ja klauslite sisust.

13.2. Kahjujuhtumi toimumisel on BTA kohustatud registreerima kahjuteate ja esitama kindlustusvõtjale täpseid juhiseid kahju käsitlemise ja vajaminevate dokumentide kohta. BTA on kohustatud kindlustusvõtjat viivitamata informeerima, kui ta ei võta veose ülevaatamisest ja kahju dokumenteerimisest osa ja andma kindlustusvõtjale juhiseid vajalike kahjukäsitluse toimingute läbiviimiseks.

13.3. Kahjujuhtumi toimumisel on BTA-l õigus nõuda ekspertiisi teostamist kahju tekke põhjuste, suuruse jt kahjukäsitluseks vajalike asjaolude kindlakstegemiseks. BTA on eksperdi määramisel kohustatud arvestama ka kindlustusvõtja arvamusega ekspertiisi läbiviija suhtes. Kui BTA ja kindlustusvõtja soovivad ekspertiisi teostamist erinevate isikute poolt, on BTA-l kohustus kanda üksnes BTA poolt nimetatud eksperdi kulud.

13.4. BTA on kohustatud tegema otsuse juhtumi kindlustusjuhtumiks tunnistamise või mittetunnistamise kohta esimesel võimalusel.

13.5. BTA on kohustatud tegema kahju suuruse kindlaksmääramise otsuse, kui juhtum on kindlustusjuhtumiks tunnistatud 5 (viie) tööpäeva jooksul arvates kahjujuhtumi toimumise asjaolude ja selle ulatuse määramiseks ning kindlustushüvitise tasumiseks vajaliku teabe ja dokumentide saamisest. BTA kohustub kindlustushüvitise välja maksma 5 (viie) tööpäeva jooksul pärast juhtumi kindlustusjuhtumiks tunnistamist ning kahju suuruse kindlaksmääramise otsuse vastuvõtmist.

13.6. BTA kohustub juhtumi kindlustusjuhtumiks tunnistamise või mittetunnistamise, kahju suuruse kindlaksmääramise, samuti hüvitise maksmise või maksimisest keeldumise otsuse motiveerima viisil, et mõistlik asjatundlik isik saab teabe otsuse põhjustest ja otsustamise aluseks olevatest tõenditest ja asjaoludest ning nende tõlgendamisel BTA poolt.

13.7. BTA-l on õigus töödelda kindlustusvõtja isikuandmeid vastavalt kehtivate õigusaktidele. Samuti on BTA-l õigus saada kindlustusvõtja kohta teavet isikuandmeid töötlevatelt riigiasutustelt jt registritest, kui BTA peab seda vajalikuks.

13.8. BTA-l on õigus kindlustuslepinguga seotud teavet edastada ekspertidele, edasikindlustajatele ja hoida seda BTA andmekandjatel.

14. HÜVITAMISE VIISID JA KORD

14.1. Kindlustushüvitis makstakse välja kindlustuslepingus nimetatud või nimetamata isikule (kindlustatud isik), kes omas kindlustusjuhtumi toimumise hetkel kindlustatud veose suhtes kindlustushuvi (*insurable interest*).

14.2. Kindlustushüvitis on rahasumma, millega hüvitatakse kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud varaline kahju või kulud kindlustustingimustes, s.h. veosekindlustuse klauslites sätestatud korras.

14.3. Kui kindlustatud veose poliisile märgitud kindlustusväärtus sisaldab lisaks kindlustuskaitse kehtima hakkamise ajal ja kohas kehtivale veose harilikule väärtusele (turuhind) ka veose

transpordikulused, siis kuuluvad need BTA poolt kahjuga proportsionaalselt hüvitamisele üksnes juhul, kui transpordikulud on enne kindlustusjuhtumi toimumist vedajale tasutud. Sama kehtib ka kindlustuskulude suhtes, kui veose kindlustusväärtust on selle võrra suurendatud.

14.4. Kui kindlustatud veose poliisile märgitud kindlustusväärtus sisaldab lisaks kindlustuskaitse kehtima hakkamise ajal ja kohas kehtivale veose harilikule väärtusele (turuhind) ka 10% tingliku kasumiosa katteks, siis kuulub see osa hüvitamisele üksnes kindlustatud veose või selle osa täieliku hävimise või kaotsimineku korral. Sõltuvalt sellest, kas veose kindlustusväärtust on poliisil kokkuleppeliselt suurendatud transpordikulude võrra ja kas vedajale on enne kindlustusjuhtumi toimumist transpordikulude eest tasutud, arvestatakse nimetatud 10% kasumiosa kas veose kindlustuskaitse kehtima hakkamise aja ja koha harilikust väärtusest (turuhinnast) või transpordikulude võrra suurendatud veose kindlustusväärtusest. Sama kehtib ka kindlustuskulude suhtes, kui veose kindlustusväärtust on selle võrra suurendatud.

14.5. Kindlustatud veose või selle osa kahjustumise korral hüvitatakse veose või selle osa taastamiskulud, millest arvestatakse maha poliisile märgitud omavastuse osa. Kahjustunud veose või selle osa taastamiskulude hüvitamise asemel on BTA-l õigus hüvitada kahjustunud veose või selle osa väärtuse vähenemine, millest arvestatakse maha poliisile märgitud omavastuse osa.

14.6. Kindlustatud veose või selle osa kaotsimineku või hävimise korral hüvitatakse veose või selle osa väärtus kooskõlas käesolevate tingimustega, millest arvestatakse maha poliisile märgitud omavastutuse osa ja veose jääkväärtus, kui veose jäänuk jääb kindlustusvõtjale. Konstruktivse täieliku kahju korral veose jäänuki väärtust ei arvestata. Kui BTA ja kindlustusvõtja ei jõua kokkuleppele veose jäänuki jääkväärtuse suuruse osas, määratakse jääkväärtus ekspertiisiga.

14.7. Kindlustatud veos on hävinud, kui selle taastamine ei ole tehniliselt või majanduslikult põhjendatud. Kindlustatud veos loetakse kadunuks, kui see vastavalt veose vedamiseks sõlmitud transpordilepingu suhtes kohaldavale seadusele võib lugeda kaotsilainuks ja kindlustusvõtjal on õigus nõuda transpordikorraldajalt kaotsilainud veose eest hüvitise maksmist või kui veos loetakse kadunuks mõne kindlustuslepingus nimetatud veosekindlustuse klauslite (*Institute Cargo Clauses*) tingimuste kohaselt, sõltuvalt sellest, mis toimub viimasena.

14.8. BTA hüvitab lisaks veose kahjule ka kõik muud kahju ärahoidmiseks, vähendamiseks või vältimiseks tehtud mõistlikud ja otstarbekas kulud, s.h veosekindlustuse klauslites (*Institute Cargo Clauses*) sätestatud kulud; samuti kõik muud maksed ja kulutused, mis kuuluvad hüvitamisele veosekindlustuse klauslite alusel (näiteks *General Average* kahju). BTA ei hüvita veose või veose jäänuki koristamise, hävitamise või utiliseerimise

kulusid, samuti kahju toimumise koha saastamisega või keskkonnakahjuga seotud kulusid.

14.9. Mistahes maksud (näiteks käibe-, aktsiisi- jms maksud) kuuluvad kindlustatud veose või selle osa kahju hüvitamisega koos hüvitamisele üksnes juhul, kui:

14.9.1. veose kindlustusväärtus sisaldab nimetatud makse ja

14.9.2. kindlustusvõtja kohustub nimetatud maksud maksuhaldurile üle kandma ilma seadusega ette nähtud tagasiarvestamise õigusega.

14.10. Kindlustatud veose kahju hüvitise ülempiiriks on poliisile märgitud veose kindlustussumma. Kahju ärahoidmiseks, vähendamiseks või vältimiseks tehtud mõistlikud ja otstarbekas kulud on piiratud 10% (kümne protsendiga) poliisile märgitud kindlustatud veose kindlustussummast. Ühest kindlustusjuhtumist tulenenud kõikide kahjude ja kulutuste hüvitamise ülempiiriks on poliisile märgitud kindlustussumma ühe kindlustusjuhtumi kohta.

14.11. Hüvitispiir on kindlustuslepingus kokkulepitud kindlustushüvitise ülempiir. See on suurim väljamakstav summa kindlustusjuhtumi, veose, sõiduki, ladustamise või perioodi kohta, sõltuvalt sellest, kuidas on kindlustuslepingus kokku lepitud, sealjuures jäävad alakindlustust puudutavad tingimused kehtima. Hüvitispiiriga kindlustamises on kokku lepitud siis, kui kindlustuslepingusse on tehtud sellekohane märg.

15. KINDLUSTUSHÜVITISE TAGASTAMINE

15.1. Kindlustusvõtja on kohustatud kindlustushüvitise viivitamatult BTA-le tagastama, kui pärast hüvitamist ilmnevad hüvitamist välistavad asjaolud või kui kahju on hüvitanud kolmas isik.

16. VAIDLUSTE LAHENDAMINE, KOHTU-ALLUVUS, AEGUMINE JA KINDLUSTUS-JÄRELVALVE

16.1. Kindlustuslepingust tulenevad vaidlused püütakse lahendada kokkuleppel. Kokkuleppe mittesaavutamisel lahendatakse kindlustuslepingust tulenevad vaidlused algusega Harju Maakohtus vastavalt Eesti Vabariigi õigusaktidele.

16.2. BTA ja kindlustusvõtja vahelise kirjaliku kokkuleppe sõlmimisel lahendatakse vaidlused Eesti Kaubandus-Tööstuskoja arbitraažikohtus Eesti Vabariigi seaduste alusel.

16.3. Kindlustuslepingust tulenevatele nõuetele kohaldatakse aegumistähtaega vastavalt Eesti Vabariigi õigusaktidele.

16.4. Kindlustusvõtjal on õigus esitada kindlustusandja tegevuse kohta kaebusi Finantsinspeksioonile aadressil Sakala 4, 15030 Tallinn. Finantsinspeksioon teostab järelevalvet kindlustusandja tegevuse õigusaktidega vastavuse üle. Finantsinspeksioon ei lahenda kindlustusandja ja kindlustusvõtja vahelist lepingulist vaidlust.

17. TEADETE EDASTAMISE VIIS

17.1. Kindlustuslepingu täitmisel edastatavad teated tuleb esitada kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis poliisil märgitud e-posti aadressile. Kiireloomulised teated võib erandkorras edastada telefonitsi poliisil märgitud BTA numbrile.

17.2. Kindlustusandja saadab teated kindlustusvõtja viimasele teadaolevale postiaadressile. Kui kindlustusvõtja on muutnud postiaadressi sellest BTA-le teatamata, loetakse teated kättesaaduks ajal, mil need oleksid tavalise edastamise korral jõudnud kindlustusvõtjani, kui tema postiaadress ei oleks muutunud.

18. MUUD TINGIMUSED

18.1. BTA-l on õigus salvestada kindlustuslepingu täitmisega seotud telefonikõned.

Kehtivad alates: 12.01.2010